

(Aşağıdaki basın bülteni 03 Mart 2021 Dünya Yaban Hayatı Günü nedeniyle hazırlanmıştır.)

Bugün Dünya Yaban Hayatı Günü,

Birleşmiş Milletlerin 20 Aralık 2013 tarihinde düzenlenen 68'inci Genel Kurulunda yeryüzünü paylaştığımız yabani hayvan ve bitki türlerinin korunması konusunda farkındalığı artırmak amacıyla kısa adıyla CITES olarak bilinen Nesli Tükenmekte Olan Yabani Bitki ve Hayvan Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmenin imzaya açıldığı gün olan 3 Mart'ın Dünya Yaban Hayatı Günü ilan edilmesine karar verildi. 2014 yılından bu yana her yıl tüm dünyada 3 Mart Dünya Yaban Hayatı Günü yeryüzündeki yabani bitki ve hayvan türlerinin korunmasının önemini toplumlara anlatmak ve bu konudaki çabaları desteklemek amacıyla çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır.

Dünyamız son yüzyıldır büyük bir yok olma krizi yaşıyor!

1970'ten bu yana dünya nüfusu ikiye katlandı, küresel ekonomi dört kat büyüdü, uluslararası ticaret ise 10 kat arttı. Bu kadar hızlı değişen ve gelişen dünyayı beslemek, giydirmek ve enerji sağlamak hiçbir dönemde olmadığı kadar doğa üzerindeki baskıların artmasına neden oldu. Ormanlardan bozkırlara ve sulak alanlara doğal alanlar hızla tahrip edildi. Dünyanın akciğerleri olarak bilinen tropikal ormanlar inanılmaz süratle yok edilmeye başlandı. Atmosfere verilen sera gazları nedeniyle iklimler değişmeye başladı.

Tüm bu olumsuzluklar yeryüzündeki canlı türlerini de etkiledi. Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Birleşmiş Milletler Hükümetlerarası Bilim-Politika Platformunun (IPBES) 2020 yılında yayımlanan raporunda, 1970 yılından günümüze yeryüzündeki memeli hayvanların, kuşların, balıkların, sürüngenlerin ve amfibilerin nüfuslarının %60 oranında azaldığı belirtiliyor. Bu azalma günümüzde de artarak devam ediyor. Raporda son 10 yıl içerisinde bir milyon civarında canlı türünün çeşitli insan faaliyetleri sonucu yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı bildiriliyor.

Yeryüzündeki doğal ekosistemler ortalama yüzde 47 oranında azaldı. 1700'lü yıllardan günümüze yeryüzündeki sulak alanların sadece %13'ü ulaşabildi.

1950'lerden günümüze doğal alanlarımızın yarıdan fazlasını kaybettik.

1950'li yıllardan günümüze Ülkemizdeki sulak alanların yarıdan daha fazlasını çeşitli nedenlerle kaybettik. Geri kalanları ise su rejimlerine yapılan müdahaleler ve yanlış su yönetimi nedeniyle tehdit altında. Mera alanlarımızın durumu da farklı değil, 1935 yılında 44 milyon hektar olan çayır ve mera arazisi, yaklaşık yüzde 68 azalmayla 14 milyon hektarın altına düştü. Maden işletmeleri, alt yapı yatırımları ve yapılaşma orman alanlarımızı ve yaylalarımızı tehdit ediyor.

Yaban hayatı açısından sorunlar yaşama alanlarının yok olmasıyla bitmiyor. Yasa dışı avcılık ve ařırđ avlanma, doğaya bırakılan zehirli etler, yüksek gerilim hatları, tarımda kullanılan kimyevi gübreler ve mücadele ilaçları yaşamlarını daha da zorlaştırdı. Nfuslarının azalmasına ve pek çok türün neslinin tükenmeyle KARŞI KARŞIYA KALMASINA NEDEN OLDU.

Yaban hayatı yoksa bizde yokuz!

Birçok bilim insanı, doğanın yok edilmesinin insan yaşamı için iklim değişikliği kadar tehlikeli olduğunu, hatta insan hayatını küresel ısınmadan daha erken tehdit edebileceğini iddia ediyor. Çünkü, varlığımızı yeryüzündeki canlı türlerinin varlığına ve onlar arasındaki dengeye borçluyuz. O denge bozulduğunda insanların başa çıkamayacağı COVID-19'dan daha kötü salgınlarla daha sık karşılaşmamız kaçınılmaz olacaktır.

Unutmayalım, yeryüzündeki ekolojik ilişkiler insanlar olmadan da sağlıklı bir şekilde devam edecektir. Ancak, insanlığın varlığını sürdürebilmesi yeryüzündeki ekolojik ilişkilerin sağlıklı işleyişine bağlı. Bunun bilincinde olarak Dünya Yaban Hayatı Günü, dünyamıza ve gelecek nesillere karşı sorumluluklarımızı hatırlayacağımız bir gün olmalıdır!

Osman Erdem

Doğa Araştırmaları Derneği Başkanı